

DECYZJA RADY (WPZiB) 2023/921**z dnia 4 maja 2023 r.****w sprawie środka pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu wsparcia sił zbrojnych Republiki Mołdawii**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 41 ust. 2,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzja Rady (WPZiB) 2021/509 ⁽¹⁾ ustanawia Europejski Instrument na rzecz Pokoju (zwany dalej „EPF”) w celu finansowania przez państwa członkowskie działań Unii w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa służących utrzymaniu pokoju, zapobieganiu konfliktom i umacnianiu bezpieczeństwa międzynarodowego na mocy art. 21 ust. 2 lit. c) Traktatu. W szczególności, zgodnie z art. 1 ust. 2 decyzji (WPZiB) 2021/509, EPF ma być wykorzystywany do finansowania środków pomocy, takich jak działania służące wzmocnieniu zdolności państw trzecich oraz organizacji regionalnych i międzynarodowych dotyczących kwestii wojskowych i obronnych.
- (2) Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej z 2016 r. wyznacza cele polegające na wzmacnianiu bezpieczeństwa i obrony, inwestowaniu w odporność państw i społeczeństw na wschód od Unii, opracowaniu zintegrowanego podejścia do konfliktów i kryzysów, promowaniu i wspieraniu opartych na współpracy porządków regionalnych oraz wzmacnianiu globalnego ładu na podstawie prawa międzynarodowego, w tym przestrzegania międzynarodowego prawa praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego.
- (3) W dniu 21 marca 2022 r. Unia zatwierdziła Strategiczny kompas, aby stać się solidniejszym i bardziej zdolnym podmiotem zapewniającym bezpieczeństwo, w tym poprzez zwiększone wykorzystanie EPF w celu wspierania zdolności obronnych partnerów.
- (4) Unia jest zaangażowana na rzecz ścisłych więzi wspierających silną, niepodległą i dobrze prosperującą Republikę Mołdawii, na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony ⁽²⁾ (zwanego dalej „Układem o stowarzyszeniu”), w tym pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu, oraz na rzecz propagowania stowarzyszenia politycznego i integracji gospodarczej przy jednoczesnym zdecydowanym wspieraniu suwerenności i integralności terytorialnej Republiki Mołdawii w jej uznanych na forum międzynarodowym granicach. Zgodnie z art. 5 Układu o stowarzyszeniu Unia i Republika Mołdawii wzmacniają dialog i współpracę oraz propagują stopniowe zbliżenie w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, w tym wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), oraz zajmą się przede wszystkim kwestiami zapobiegania konfliktom, pokojowego rozwiązywania konfliktów i zarządzania kryzysowego, stabilizacji regionalnej, rozbrojenia, nieprolifracji, kontroli zbrojeń i kontroli wywozu broni.
- (5) Unia dostrzega istotny wkład Republiki Mołdawii w unijną WPBiO, w tym stały wkład Republiki Mołdawii w misję szkoleniową Unii Europejskiej w Republice Mali.
- (6) Niniejsza decyzja opiera się na decyzjach Rady (WPZiB) 2021/2136 ⁽³⁾ i (WPZiB) 2022/1093 ⁽⁴⁾ w odniesieniu do stałego zaangażowania Unii na rzecz wspierania zdolności sił zbrojnych Republiki Mołdawii w obszarach priorytetowych.

⁽¹⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2021/509 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz uchylenia decyzji (WPZiB) 2015/528 (Dz.U. L 102 z 24.3.2021, s. 14).

⁽²⁾ Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 4.

⁽³⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2021/2136 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie środka pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu wsparcia sił zbrojnych Republiki Mołdawii (Dz.U. L 432 z 3.12.2021, s. 63).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2022/1093 z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie środka pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu wsparcia sił zbrojnych Republiki Mołdawii (Dz.U. L 176 z 1.7.2022, s. 22).

- (7) W dniu 6 lutego 2023 r. Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwany dalej „Wysokim Przedstawicielem”) otrzymał od Republiki Mołdawii wniosek o udzielenie przez Unię pomocy siłom zbrojnym Republiki Mołdawii w nabywaniu kluczowego sprzętu, aby wzmocnić zdolności jej jednostek obserwacji przestrzeni powietrznej, mobilności, logistyki, dowodzenia i kontroli oraz jednostek cyberobrony.
- (8) Środki pomocy mają być realizowane z uwzględnieniem zasad i wymogów określonych w decyzji (WPZiB) 2021/509, w szczególności w zgodności ze wspólnym stanowiskiem Rady 2008/944/WPZiB^(*), oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF.
- (9) Rada potwierdza, że jest zdecydowana chronić, propagować i realizować prawa człowieka, podstawowe wolności i zasady demokratyczne, a także umacniać praworządność i dobre sprawowanie władzy zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, Powszechną deklaracją praw człowieka i prawem międzynarodowym, w szczególności prawem międzynarodowym praw człowieka oraz międzynarodowym prawem humanitarnym,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Ustanowienie, cele, zakres i czas trwania

1. Niniejszym ustanawia się środek pomocy dla Republiki Mołdawii (zwanej dalej „beneficjentem”), który ma być sfinansowany z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju (EPF) (zwanego dalej „środkiem pomocy”).
2. Celem środka pomocy jest przyczynienie się do wzmocnienia zdolności sił zbrojnych Republiki Mołdawii, aby zwiększyć bezpieczeństwo narodowe, stabilność i odporność w sektorze obrony, zgodnie z ogólną polityką Unii w odniesieniu do Republiki Mołdawii. W oparciu o wcześniejsze wsparcie EPF, środek pomocy umożliwi siłom zbrojnym Republiki Mołdawii poprawę skuteczności operacyjnej, przyspieszenie przestrzegania unijnych norm i interoperacyjności, a tym samym lepszą ochronę ludności cywilnej w czasie kryzysów i sytuacji nadzwyczajnych. Środek ten wzmocni także zdolności Republiki Mołdawii w zakresie uczestniczenia w wojskowych misjach i operacjach UE w dziedzinie WPBiO.
3. Aby zrealizować cel określony w ust. 2, w ramach środka pomocy finansuje się następujące rodzaje sprzętu nieśmiercionośnego, zaopatrzenia i usług, w tym szkolenia technicznego, na rzecz jednostek sił zbrojnych Republiki Mołdawii, otrzymujących wsparcie w ramach środka pomocy:
 - a) sprzętu do obserwacji przestrzeni powietrznej;
 - b) sprzętu do celów mobilności i transportu;
 - c) sprzętu logistycznego;
 - d) sprzętu do celów dowodzenia i kontroli;
 - e) sprzętu do celów cyberobrony.
4. Czas trwania środka pomocy wynosi 36 miesięcy od dnia zawarcia pierwszej umowy pomiędzy administratorem do spraw środków pomocy, działającym w charakterze urzędnika zatwierdzającego, a podmiotami, o których mowa w art. 4 ust. 2 niniejszej decyzji, zgodnie z art. 32 ust. 2 lit. a) decyzji (WPZiB) 2021/509.

Artykuł 2

Uzgodnienia finansowe

1. Finansowa kwota odniesienia przewidziana na pokrycie wydatków związanych ze środkiem pomocy wynosi 40 000 000 EUR.

(*) Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 335 z 13.12.2008. s. 99).

2. Wszystkimi wydatkami zarządza się zgodnie z decyzją (WPZiB) 2021/509 oraz przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków w ramach EPF.

Artykuł 3

Uzgodnienia z beneficjentem

1. Wysoki Przedstawiciel dokonuje z beneficjentem niezbędnych uzgodnień, by zapewnić spełnienie przez niego wymogów i warunków ustanowionych w niniejszej decyzji, jako warunku udzielenia wsparcia w ramach środka pomocy.
2. Uzgodnienia, o których mowa w ust. 1, obejmują postanowienia zobowiązujące beneficjenta do zapewnienia:
 - a) przestrzegania przez jednostki sił zbrojnych Republiki Mołdawii odpowiednich przepisów prawa międzynarodowego, w szczególności prawa międzynarodowego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego;
 - b) właściwego i efektywnego wykorzystania wszelkich aktywów dostarczonych w ramach środka pomocy do celów, do których zostały one dostarczone;
 - c) wystarczającego konserwowania wszelkich aktywów dostarczonych w ramach środka pomocy w celu zapewnienia ich użyteczności i dostępności operacyjnej przez cały cykl ich życia;
 - d) by po zakończeniu cyklu życia aktywów żadne aktywa dostarczone w ramach środka pomocy nie zostały utracone ani przekazane bez zgody Komitetu Instrumentu ustanowionego na podstawie decyzji (WPZiB) 2021/509 na rzecz osób lub podmiotów innych niż określone w tych uzgodnieniach.
3. Uzgodnienia, o których mowa w ust. 1, obejmują postanowienia dotyczące zawieszenia i zakończenia wsparcia w ramach środka pomocy w przypadku stwierdzenia, że beneficjent naruszył obowiązki określone w ust. 2.

Artykuł 4

Wykonanie

1. Wysoki Przedstawiciel jest odpowiedzialny za zapewnienie wykonania niniejszej decyzji zgodnie z decyzją (WPZiB) 2021/509 oraz z przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF, oraz zgodnie ze zintegrowanymi ramami metodologicznymi dla oceny i określenia środków i kontroli wymaganych w związku ze środkami pomocy w ramach EPF.
2. Działania, o których mowa w art. 1 ust. 3, są prowadzone przez:
 - a) Estońskie Centrum Inwestycji Obronnych w odniesieniu do art. 1 ust. 3 lit. a)–d); oraz
 - b) Akademię e-zarządzania w odniesieniu do art. 1 ust. 3 lit. e).

Artykuł 5

Monitorowanie, kontrola i ocena

1. Wysoki Przedstawiciel monitoruje wypełnianie przez beneficjenta obowiązków określonych w art. 3. Monitorowanie to stosuje się, by zyskać świadomość na temat okoliczności i ryzyka naruszenia obowiązków ustanowionych zgodnie z art. 3 oraz przyczynić się do zapobiegania takim naruszeniom, w tym naruszaniu prawa międzynarodowego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego przez jednostki sił zbrojnych Republiki Mołdawii, otrzymujące wsparcie w ramach środka pomocy.
2. Kontrola po wysłaniu sprzętu i zaopatrzenia jest zorganizowana w następujący sposób:
 - a) weryfikacja dostaw, przy czym certyfikaty dostaw mają być podpisywane przez siły użytkownika końcowego w momencie przeniesienia prawa własności;

- b) sprawozdawczość dotycząca stanu zapasów, przy czym beneficjent składa co roku sprawozdanie ze stanu zapasów określonych przedmiotów; sprawozdawczość jest prowadzona tak długo, jak Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) uzna to za konieczne;
 - c) inspekcje na miejscu, przy czym beneficjent ma zapewnić Wysokiemu Przedstawicielowi – na jego wniosek – możliwość kontroli na miejscu.
3. Po zakończeniu stosowania środka pomocy Wysoki Przedstawiciel przeprowadza ocenę końcową, aby stwierdzić, czy środek pomocy przyczynił się do osiągnięcia celu określonego w art. 1 ust. 2.

Artykuł 6

Sprawozdawczość

W okresie wdrażania Wysoki Przedstawiciel przedstawia KPiB półroczne sprawozdania z realizacji środka pomocy, zgodnie z art. 63 decyzji (WPZiB) 2021/509. Administrator do spraw środków pomocy regularnie informuje Komitet Instrumentu ustanowiony decyzją (WPZiB) 2021/509 na temat realizacji dochodów i wydatków zgodnie z art. 38 tej decyzji, w tym poprzez dostarczanie informacji na temat zaangażowanych dostawców i podwykonawców.

Artykuł 7

Zawieszenie i zakończenie

1. KPiB może podjąć decyzję o całkowitym lub częściowym zawieszeniu realizacji środka pomocy zgodnie z art. 64 decyzji (WPZiB) 2021/509.
2. KPiB może również zalecić Radzie zakończenie środka pomocy.

Artykuł 8

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 4 maja 2023 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
J. BORRELL FONTELLES